



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1238/23-T

Název	Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Bukovec, příspěvková organizace
Sídlo	739 85 Bukovec 66
E-mail	pzsbukovec@seznam.cz
IČO	75027291
Identifikátor	600133613
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Wronová
Zřizovatel	Obec Bukovec
Místa inspekční činnosti	739 85 Bukovec 66 739 85 Bukovec 74
Inspekční činnost na místě	16. 5. 2023 – 18. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Bukovec, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny - výdejny. Škola má dvě místa poskytovaného vzdělávání, která jsou od sebe vzdálená cca 50 metrů. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 42 žáků, z toho dva žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. K zájmovému vzdělávání ve dvou odděleních školní družiny bylo přihláшено 41 žáků. Předškolní vzdělávání je organizováno v jedné třídě. V době konání inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 23 dětí, z toho tři děti mladší tří let a sedm dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve své funkci od roku 1999. Část svých kompetencí delegovala na svou zástupkyni působící v mateřské škole, čímž je zajištěn plynulý chod obou škol, vzájemná informovanost a efektivní řízení školy. To vše je podpořeno pravidelnými jednáními pedagogické rady, jichž se účastní pedagogové celé školy, včetně vychovatelek školní družiny. Ředitelka vychází ze srozumitelné a reálné koncepce zaměřené na všestranný rozvoj dětí a žáků, kterou vytvořila v souladu s podmínkami školy. Svou strategii sdílí s pedagogickými pracovníky školy a společně pracují na realizaci. Její součástí je úzká spolupráce základní a mateřské školy, na jejímž základě jsou realizovány četné akce přispívající k navazování přátelských vztahů mezi žáky a dětmi školy, k plynulému přechodu dětí do základní školy a k provázanosti činnosti základní a mateřské školy. Vedení školy takto aktivně vytváří pozitivní klima školy, které se projevuje v příznivých vzájemných vztazích mezi pedagogy, pedagogy a dětmi i žáky, mezi dětmi i žáky vzájemně a mezi rodiči.

Systém řízení je založen na týmové spolupráci, důslednosti a zodpovědnosti, společném sdílení hodnot a cílů všech zainteresovaných. Sounáležitost s dětmi a žáky, zaměstnanci a s prostředím školy byla zřejmá i u nových zaměstnanců. K funkčnosti systému řízení přispívá také komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání. Pedagogická rada plní svoji funkci v plném rozsahu. Systematické řízení školy je dlouhodobě na vysoké úrovni. Kontrolní systém hodnocení úrovně vzdělávání je založen na průběžných hospitacích prováděných vedením školy, které pedagogové vnímají jako pozitivní přínos pro svou pedagogickou činnost. Pro systematický rozvoj jejich odborných kvalit přispěje písemně vyjádřená doporučení, která by poskytovala konkrétní náměty ke zlepšování pedagogického procesu. Vyučující ve velké míře sdílejí své poznatky a didaktické materiály využívané ve vzdělávání, vzájemně se inspirují a aktivně vyhledávají nové postupy.

V základní škole působí školní poradenské pracoviště, které se podílí na udržování pozitivního klimatu školy, připravuje aktivity realizované v rámci společných mimoškolních akcí a plánuje besedy a workshopy s externími partnery. V případě náznaků rizikového chování žáků neprodleně zve odborníky z oblasti psychologie a prevence rizikového chování, kteří se případnými problémy zabývají a v dlouhodobém kontextu je řeší. Školní družina má k dispozici upravené třídy vybavené vhodným vybavením, které odpovídá věkovému rozpětí žáků, a využívá i dalších prostor školy pro svou činnost.

Děti a žáci jsou, a to i opakovaně, způsobem přiměřeným jejich věku, seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. K úrazům dochází převážně při sportovních a pohybových aktivitách dětí a žáků, je však nezbytné se problematikou zvýšené úrazovosti systematicky zabývat a přijímat adekvátní opatření.

Pro zpestření vzdělávací nabídky se škola úspěšně zapojila do projektů, které byly zdrojem finančních dotací a další specifické podpory určené pro děti a žáky ke zkvalitnění výuky např. prostřednictvím personální podpory (školní asistent), doučování žáků nebo organizací projektových dnů.

Školní jídelna - výdejna v rámci školního stravování vydává jídla, která připravuje jiný provozovatel stravovacích služeb na základě ujednání podmínek. Pro vytváření zdravých stravovacích návyků je škola zapojena do programů zdravé výživy a poskytuje prostřednictvím projektů mléko a ovoce.

Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Ředitelka stav budov a vybavení školy průběžně kontroluje a případné nedostatky řeší.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pro sledovaný průběh vzdělávání v mateřské škole, základní škole a školní družině byla charakteristická klidná a pracovně laděná atmosféra. Mezi dětmi, žáky a pedagogy byly patrné projevy vstřícného a pozitivního přístupu, založené na partnerské komunikaci.

Plánování vzdělávacích aktivit v mateřské škole vycházelo z integrovaných bloků Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Jejich společným rysem byla pečlivá a promyšlená příprava učitelek. Nastavení přímé pedagogické činnosti a souběžného působení pedagogických pracovníků a školní asistentky přispívá k zajištění plynulosti mezi jednotlivými činnostmi a umožňuje uplatňování individuálního přístupu ke všem dětem v průběhu celého dne.

Během ranních činností dětem poskytovaly dostatek prostoru pro spontánní herní aktivity, podporovaly jejich fantazii a realizovaly individuální přístup. Vytvářely variabilní a poutavou nabídku činností, která vzbuzovala u dětí pozornost i zvědavost. Součástí činností byly řízené pohybové aktivity, kterými pedagogové podporovali rozvoj fyzických a motorických dovedností a jejich tělesnou zdatnost.

Řízené aktivity byly vhodně motivačně zaměřené, učební pomůcky děti efektivně využívaly. Didakticky zacílené činnosti probíhaly frontální formou nebo individuálně, byla zařazována práce v menších skupinkách, avšak s nižším podílem práce dětí ve dvojicích.

Všechny děti, včetně nejmenších, jsou vedeny k sebereflexi, a to zpravidla po skončení dané aktivity nebo na konci vzdělávacího bloku. U starších dětí bylo zaznamenáno rovněž zdařilé vrstevnické hodnocení. Byla zjevná snaha učitelek začleňovat do vzdělávacího procesu prvky formativního hodnocení.

Děti prokazovaly odpovídající samostatnost při sebeobsluze, přirozeně zvládaly přesuny v prostorách budovy mateřské školy. Pitný režim byl k dispozici celý den, děti jej využívaly převážně samostatně. Při odpoledním odpočinku byl všem dětem s menší potřebou spánku a relaxace poskytován prostor pro postupnou aktivizaci s nabídkou náhradních klidových činností. K rozvoji sociálních dovedností příznivě napomáhaly i jednotné postupy pro realizaci režimových činností, při kterých byly děti důsledně vedeny

k sebeobsluze a samostatnosti v hygieně, oblékání, při udržování pořádku ve třídě i při stolování.

V základní škole proběhly hospitace v hodinách napříč většiny předmětů a všech tříd. Obsah jednotlivých sledovaných vyučovacích hodin byl dobře připraven, činnosti na sebe plynule navazovaly a pestré formy a metody práce podporovaly zájem a aktivní účast žáků na vzdělávání. Pedagogové v hodinách efektivně využívali materiální a prostorové podmínky, včetně digitálních technologií. Žáci prvního ročníku prokazovali velmi dobrou úroveň adaptace na školní prostředí, pohotově reagovali na pokyny vyučujících a bez problémů plnili zadané úkoly. Zadávané úlohy vyváženým způsobem zahrnovaly procvičování a prohlubování znalostí i získávání nových poznatků. Účelně byly zařazovány motivační prvky, prožitkové učení a v pravidelných intervalech relaxační chvílky. Dostatek prostoru byl věnován propojování učiva s praktickým životem, k čemuž využívali takových metod, které žákům umožňovaly, aby z velké části k těmto poznatkům docházeli sami. Představitost a logické myšlení v matematice efektivně rozvíjela Hejného metoda, která je vyučována napříč ročníky školy. Žákům bylo poskytováno dostatek příležitostí k aktivnímu zapojení do výuky a vyjádření vlastního názoru. Dílčí pokroky byly oceňovány slovní pochvalou. Méně byly výukové aktivity diferencovány vzhledem ke schopnostem a dovednostem jednotlivých žáků, výjimečně vyučující nabízeli úkoly různých úrovní obtížnosti. Ojediněle bylo prováděno hodnocení vzdělávacího cíle vzhledem k učení žáků. V menší míře bylo využíváno různých informačních zdrojů. Učitelé vedou žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu či hodnocení výkonu svých vrstevníků podle předem stanovených kritérií a podporují tak jejich schopnost sebehodnocení.

Ve školní družině měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci, pohybové aktivity a rozvoj nadání. Vychovatelky vhodně střídaly činnosti. U žáků měly zjevnou autoritu a svým klidným jednáním vytvářely atmosféru vzájemné důvěry. Školní družina vytváří možnosti pro kvalitní naplňování volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Jednotný pedagogický styl učitelek byl založen na vstřícnosti a dobré znalosti dětí a měl pozitivní dopad na výsledky vzdělávání. K získávání informací využívají učitelky záznamy o vývoji dítěte a sběrné portfolio včetně sledování dětské kresby. Výsledky jsou zaznamenávány nejméně dvakrát za rok. Nastavená úroveň vzdělávání v mateřské škole zpravidla zohledňovala věkové potřeby dětí předškolního věku. Dosažené výsledky svědčí o postupném osvojování klíčových kompetencí i základů funkčních gramotností důležitých pro jejich další rozvoj. S ohledem na svůj věk byly děti přiměřeně aktivní a samostatné. Poutavá a tematicky propojená vzdělávací nabídka směřovala k naplnění dílčích cílů a očekávaných výstupů ze všech vzdělávacích oblastí a kompetencí, byla činnostně provázána s reálným životem dětí. Obsahovala námětové a konstruktivní hry, aktivity s různými pomůckami pro rozvoj výtvarných a pracovních technik. Vstřícná komunikace, citlivé střídání činnostní nabídky, nenásilné opakování již získaných návyků a praktických dovedností byly přínosem pro individuální rozvoj dětí. U předškolních dětí učitelky cíleně zařazovaly didaktické činnosti podporující školní připravenost, rozvoj myšlení, paměti a pozornosti, smyslového a zrakového vnímání, jemné a hrubé motoriky a dalších dovedností potřebných ke zvládnutí nároků základního vzdělávání. Pedagogové účelně využívali metody prožitkového a situačního učení, kladli důraz na samostatnost dětí.

Žáci školy dlouhodobě vykazují velmi dobré vzdělávací výsledky. Ve školním roce 2021/2022 prospělo s vyznamenáním 36 žáků, prospělo pět. Vyučující v základní škole průběžně sledují a vyhodnocují dosažené výsledky i celkovou připravenost žáků k navazujícímu vzdělávání. Udržují si trvalý přehled o aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností. Užívané hodnoticí nástroje odpovídají věku žáků, zahrnují různé ústní nebo písemné formy ověřování znalostí a slouží k posuzování samostatných prací i společně řešených úkolů. Do externího hodnocení se škola zapojuje jen nepravidelně, čímž přichází o nezávislou zpětnou vazbu a možnost srovnání vlastních výsledků s jinými subjekty. Příležitostí ke zlepšení je umožnit žákům častější práci s typem testových úloh vyhledáváním vhodných nástrojů použitelných v této oblasti. Jedná se například o zpřístupněné úlohy z mezinárodních šetření nebo využití bezplatných testovacích systémů. K rozvoji přátelských vztahů mezi žáky školy přispívají každoroční akce, jako jsou například několikadenní pobyty žáků v přírodě, lyžařský výcvik a noc strávená ve škole. Díky individuálnímu přístupu k žákům se ve škole jen ojediněle projevují případy rizikového chování. Škola nabízí celou řadu sportovních, kulturních a vědomostních workshopů, akcí (čtenářské dílny, besedy v knihovně, příprava kalendáře s kresbami dětí a žáků, spolupráce s muzeem v Trinci a Jablunkově) a soutěží (lyžování, matematický klokan, anglický jazyk, zpěv, recitace), ve kterých žáci dosahují výborných výsledků. Škola se také účastní projektů organizovaných v rámci přeshraniční spolupráce, kde je jejich výhodou znalost polského jazyka. Škola se zapojuje do akcí organizovaných zřizovatelem, kde žáci mají možnost předvést své pěvecké, recitační a výtvarné umění. Ve spolupráci s místní Základní školou a mateřskou školou Bukovec se žáci účastní soutěží a workshopů, při kterých navazují neformální vztahy s dalšími vrstevníky. V neposlední řadě škola každoročně pořádá setkání dětí, žáků a jejich zákonných zástupců, jako podzimní pečení brambor nebo jarní „Radovánky“, kde dochází neformální formou k vzájemné informovanosti a rozvoji sociálních kompetencí dětí a žáků.

Školní družina žáky motivuje k aktivnímu trávení volného času, účastníkům nabízí kroužky zaměřené na sportovní vyžití, výuku anglického jazyka a výtvarný kroužek. Ke zvyšování účinnosti zájmového vzdělávání přispívá úzká součinnost se základní školou v oblasti organizace soutěží a mimoškolních aktivit.

Zákonní zástupci dětí a žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, na třídních schůzkách, zprávami na nástěnkách a při individuálních konzultacích

Závěry

Vývoj školy

- Ředitelka školy přijala účinná opatření vyplývající z inspekční činnosti ve školním roce 2016/2017. Do vzdělávacího procesu v základní a mateřské škole bylo zařazováno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků a dětí poskytující zpětnou vazbu k jejich výkonům.
- Budova základní školy prošla kompletní rekonstrukcí, škola byla vybavena novým školním nábytkem a didaktickou technikou, před dokončením renovace bylo v době inspekční činnosti hřiště.

Silné stránky

- Pozitivní atmosféra ve třídách, vstřícný pedagogický přístup a empatický projev zaměstnanců školy podporují sociální a osobnostní rozvoj dětí i žáků a vytváří pozitivní klima školy.
- Škola svými mimoškolními aktivitami, které realizuje ve spolupráci s vnějšími partnery, efektivně přispívá k rozvoji osobnostních a prosociálních kompetencí žáků a jejich sounáležitosti se školou a regionem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V realizaci vzdělávání v mateřské škole nejsou dostatečně využívány některé organizační formy práce zaměřené na rozvoj dětí ve všech vzdělávacích oblastech.
- V závěru vyučovacích hodin v základní škole chybí prostor pro systematické shrnutí učiva, není plhodnotně využívána adekvátní zpětná vazba týkající se práce žáků ve vztahu k vzdělávacímu cíli.
- V malé míře jsou využívány diferencované úlohy zohledňující individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Plánovat vzdělávací nabídku v mateřské škole s důrazem na využití organizačních forem v řízených činnostech během celého dne.
- Uplatňovat ve výuce diferenciaci podle potřeb a vzdělávacích možností žáků.
- Zaměřit se na stanovení cíle vyučovací hodiny a vyhodnocení jeho naplnění.
- Využívat ve výuce různé informační zdroje.
- Přijímat opatření směřující ke zkvalitnění vzdělávací práce pedagogů a ověřovat jejich účinnost.
- Ověřovat úroveň znalostí žáků pomocí uvolněných úloh z mezinárodního testování.
- Věnovat zvýšenou pozornost prevenci úrazovosti dětí a žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné pro školní rok 2022/2023
2. Rozvrh vyučovacích hodin platný v době inspekční činnosti
3. Koncepce rozvoje základní školy a mateřské školy
4. Školní matrika školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
5. Třídní vzdělávací program mateřské školy zpracovaný ve školním roce 2022/2023
6. Třídní knihy mateřské a základní školy, školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023
7. Hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Zápisy z jednání pedagogické rady školy ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
12. Výroční zpráva o činnosti školy 2022/2023
13. Přehledy docházky dětí do mateřské školy ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Záznamy o vývoji dítěte, portfolia a práce dětí vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
15. Smlouvy o zajištění školního stravování vč. příloh platných ve školním roce 2022/2023
16. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků pro školní rok 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Adéla Kulová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

.....

Mgr. Kazimierz Worek, odborník na
polské národnostní školství

.....

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní
pracovnice

.....

V Ostravě d. m. rok